

Banaslys 13. mars 2010

Þjóðvegur 1 norðan við Ketilsstaði

Útafakstur

Látinn 22 ára karlmaður

Lýsing á slysi

Ökumaður fólksbifreiðar ók eftir Þjóðvegi 1 á suðurleið frá Egilsstöðum. Skammt norðan við bæinn Ketilsstaði liggur vegurinn um aflíðandi vinstri beygju. Á vettvangi mátti greina að ökumaður hafði ekið út fyrir malbikið í beygjunni og sáust greinileg för í vegöxlinni hægra megin. Ökumaður hefur sennilega reynt að stýra bifreiðinni upp á veginn aftur en við það misst stjórn á henni. Bifreiðin snerist á veginum og fór yfir á öfugan vegarhelming og á hlið útaf vinstra megin. Stutt frá veginum er skurður og virðist bifreiðin hafa lent af miklu afli á skurðbakkanum þáðan sem hún fór nokkrar veltur og endaði loks á hvolfi í skurðinum. Ákoma á bifreiðina var mest á toppi hennar og hafði farþegarýmið nánast lagst saman.

Ökumaður bifreiðarinnar notaði bílbelti en hann lést vegna höfuðáverka sem hann hlaut þegar bifreiðin valt í skurðinum.

Mynd 1. Slysavettvangur. Horft í akstursstefnu ökumanns suður þjóðveg 1 við Ketilsstaði.

Skammt norðan við slysstað liggur vegurinn um brekku og eru tvær beygjur á honum, sú fyrri til hægri en sú seinni til vinstri (þegar ekið er í suðurátt).

Veður:

*Þurrt
Skýjað
4 gráðu hiti
Engin ofankoma*

Vegur:

*Þurrt yfirborð
Bundið slitlag
Hámarkshraði 90
km/klst.*

Tími sólarhrings:

Nótt, myrkur.

Ökutæki:

Subaru Legacy

Umferð:

*880 ökutæki að
meðaltali á dag
(ÁDU)*

Vegurinn er 7 metra breiður og með óbrotinni miðlínu fyrir umferð í norður en hálfbrotinni fyrir umferð í suður. Vegstikur og kantlínur eru í vegköntum. Aðeins 4 metra frá veginum er 1-1,5 metra djúpur skurður (sjá mynd 2).

RNU telur sennilegt að ökumaður hafi ekið of hratt í hægri beygjuna og misst hægri hjól bifreiðarinnar út af malbiksbrúninni. Bendir hraðaútreikningur til að bifreiðinni hafi verið ekið á um og yfir 120 km/klst. hraða.

Mynd 2. Bifreiðin hafnaði í skurði sem er 4 metra frá vegbrún.

Bifreiðin var fólksbifreið af gerðinni Subaru Legacy. Mikil afmyndun var á toppi hennar og hafði farþegarýmið nánast lagst saman. Loftpúðar bifreiðarinnar blésu ekki út þar sem lítil ákoma var á framenda hennar þar sem skynjarar fyrir púðana eru. Bifreiðin var búin nagladekkjum, mynstur var lítið slitið en naglarnir voru eyddir og horfnir að hluta úr dekkjunum. Við rannsókn kom ekkert fram við ástand bifreiðarinnar sem skýrir tildrög slyssins.

Áfengis- og lyfjarannsókn leiddi í ljós að ökumaður var undir áhrifum áfengis þegar slysið varð.

Orsakagreining

- Ökumaður var ölvaður
- Hann ók of hratt í beygju og missti við það stjórn á bifreiðinni
- Bifreiðin hafnaði á skurðbakka sem er nálægt veginum

Ábending

Ölvunarakstur og hraðakstur

Ölvunarakstur og hraðakstur eru meðal algengustu orsaka banaslysa í umferðinni. Ökumaðurinn sem fórst var bæði ölvaður og ók of hratt. Það verður seint brýnt nægjanlega fyrir ökumönnum hversu mikið hættuspil ölvunarakstur og hraðakstur er. Ef áfengis er neytt fram á nótt getur það tekið líkamann langt fram á næsta dag að losa sig við það úr blóðinu. Ekki er óhætt að aka bifreið fyrir en allt áfengi er farið úr blóðinu og ökumenn hafa hvílst vel.

Tillaga í öryggisátt

Skurður í umhverfi vegarins

Á slysstað er þjóðvegurinn 7 metra breiður og er skurður meðfram honum í 4 metra fjarlægð. Skurðurinn er 1-1,5m djúpur. Hámarkshraði á veginum er 90 km/klst. og geri ökumenn mistök á þeim hraða og hafni utan vegar er líklegt að þeir hafni ofan í skurðinum. Árekstur við skurðbakkann getur verið mjög harður, eins og þegar bifreið hafnar á vegg.

Árið 2010 gaf Vegagerðin út Veghönnunarreglur sem gilda um allar nýframkvæmdir. Þar eru settar fram viðmiðunarreglur um öryggissvæði vega. Meðfram vegi, með árdagssumferð 301-3000 ökutæki og hámarkshraða 90 km/klst., á öryggissvæði að vera 7 metrar (sjá töflu 2.3.-1 í Veghönnunarreglum, útg. 01.08.2010).

ÁDU _h	Hönnunarhraði, V _h (km/klst.)										
	30	40	50	60	70	80	90	100	110	120	130
0 - 300			2	3	4	5	6	7	9	10	10
301 - 3 000			3	4	5	6	7	8	10	11	11
> 3.000			4	5	6	7	9	10	12	12	12

Tafla 2.3-1 Lágmarksöryggisbreidd (A) í m

Aðstæður líkar þeim sem hér hefur verið fjallað um er að finna víða á vegum landsins. RNU hvetur Vegagerðina til að skoða hvað hægt er að gera til að bæta vegaöryggi á köflum sem þessum, fram að þeim tíma er nýir eða endurbættir vegir leysa þá gömlu af hólmi. Að mati RNU má bæta verulega öryggi vega sem fyrir eru með því að breikka vegaxlir, grjóthreinsa fláa og breikka öryggissvæði almennt til að draga úr líkum á meiðslum ef ökumenn aka útaf.

Reykjavík 28.6 2011

Rannsóknarnefnd umferðarslysa